

Chaluš Matěj v 1. světové válce

Pavel Vaniš, 3/2018

M.Chaluš v roce 1934

Narozen 29.4.1875 Břežany č.50. Bydlel Suchdol č. 42 a později č. 240

Odvody: pro všechny muže Rakouska-Uherska ve věku od 20 do 22 let.

Do války byli povoláni příslušníci domobrany, tedy všichni bojeschopní muži ve stáří 19 - 42 let.

V první výzvě byli zařazeni všichni, kteří v běžném kalendářním roce dosáhli nebo měli dosáhnout věk 19-37 let.

Mezi **6.4. a 6.5. 1915** byli odváděni v druhé výzvě domobranci ročníků **1873–1877**.

Matěj Chalouš byl odveden mezi **6.4. a 6.5. 1915** k **11. polnímu pluku**.

Zajat byl dne 22.7.1916 u Monte Zebbio. Do legií se přihlásil 31.8.1918 v Sulmona. (Zajatecký tábor Fonte d'Amore poblíž Sulmony vznikl v roce 1916 jako místo internace pro přibližně 5 500 příslušníků rakousko-uherské armády, kteří za 1. světové války padli do italského zajetí. Součástí tábora byla i vojenská nemocnice. Velké množství českých zajatců (cca 1 000), internovaných v tomto táboře vstoupilo v roce 1918 do řad Československých legií v Itálii)

Zařazen do legií byl dne 21.9.1918 k 35. duálnímu polnímu pluku Foligno.

V období od 3. března 1918 do 16. dubna 1918 bylo okolo 9500 dobrovolníků a zajatců rozděleno do sedmi praporů, jež Italové umístili na území mezi Gardským jezerem a Mantovou. 1. a 3. prapor pracoval v okolí Mantovy, 2. a 5. pomáhal u Gardského jezera, 4. v údolí Adiže u Pastrenga, 6. u řeky Mincio a 7. prapor u Lugana v blízkosti Verony.

Češi a Slováci v pracovních sborech sloužili neozbrojeni a často ve svých původních rakouských uniformách opatřených pouze červenobílými páskami.

Dne 13. 9. **1918** byl založen **35. pluk čs. legií** Foligno.

Československá legie posílená **novým plukem č. 35**, kam byli zařazeni noví vojenští dobrovolníci, setrvala na frontovém úseku v blízkosti Gardského jezera. Jak uvádí ve svých pamětech lékař Václav Fleischmann, který sloužil u italských legií. **35. pěší pluk tvořili z velké většiny nemocniční rekonvalescenti**.

10. října 1918 vyšel rozkaz nejvyššího italského velitelství o tom, že má být jednotka přesunuta k frontě opět poblíž Piavy, aby se účastnila konečné rozhodující bitvy připravované proti Rakousku-Uhersku.

25. října 1918 byl z neobjasněných důvodů Andrea Graziani odvolán ze svého velitelského postu a nahrazen divizním generálem Luigim Piccionem. Velká většina legionářů přijala zprávu o odvolání oblíbeného generála se zármutkem.

Sílicí nátlak dohodových států na Itálii, aby co nejrychleji zahájila rozhodující ofenzívu a výměna velitele československé jednotky, způsobily obrat v původních plánech o zapojení legií do boje. Bylo potřeba dát novému veliteli dostatek času, aby se seznámil se svou novou pozicí i československými pluky, proto se opustilo od účasti československých pluků v prvním sledu ofenzívy a počítalo se s jejich nasazením teprve v případě pozdější potřeby.

24. října započal útok v oblasti střední Piavy. Již prvotní úspěch Itálie dával tušit, že se odehrává poslední akt tragédie rakousko-uherské armády.

27. října se Italům podařilo prolomit frontu na horní a střední Piavě. Během několika následujících dní italská armáda stanula až na řece Tagliamento.

Začalo se jednat o příměří, které mezi sebou nepřátelské strany uzavřely 3. listopadu 1918 ve 3 hodiny odpoledne.

Československé legionářské vojsko v Itálii během listopadu 1918 vzrostlo na armádní sbor, složený z 6. divize o třech pěších plucích (31., 32. a **35. pluk**) a 7. divize, která měla též 3 pluky (33., 34. a výzvedný 39. pluk). K divizím nově přibýly těžký dělostřelecký oddíl a jezdecký útvar. Armádní sbor měl přes 20 000 vojáků. Velitelem sboru byl jmenován L. Piccioni.

Lékař Fleischmann opět ve svých pamětech připomíná:

„Velitelem se nestal generál Andrea Graziani – náš tradiční velitel v dobách nejhorších, kterého jsme milovali jako synové. S jakou láskou byl námi milován Graziani, s takovou ledovou chladností, lhostejností, ba možno říci s tajnou nenávisí přijat Piccioni.“

Na 8. prosinec 1918 byla naplánována slavnostní přehlídka příslušníků armádního sboru v Padově. Přísahy nové republikánské vládě před italským králem Viktorem Emanuele III. se zúčastnila celá legionářská jednotka o síle 6 pluků, jimž Italové odevzdali prapor. Nedlouho poté dostali českoslovenští vojáci příležitost, aby se poprvé ukázali jako vojáci svobodného státu, a to při jeho samotné obraně.

Dne 16. prosince 1918, do města Padov právě přicestoval prezident T. G. Masaryk jako host italského krále. Vrátil se do země, v níž před 4 lety začínal svůj exil.

odpolední přehlídky pro prezidenta zúčastnily pouze pluky 6. divize (31., 32. a **35. pluk**).

Do Československa odjížděly nejprve pluky, které se nacházely v severní Itálii poblíž Padovy. Poslední transport vojáků armádního sboru odjel 26. prosince 1918.

Většina vojáků směřovala dále na Slovensko, aby ubránili nově vzniklý stát před Maďary. Mimo jiné bylo zapotřebí odrazit i polské nároky na Těšínské Slezsko v oblasti severní Moravy.

V italském Folignu však nadále zůstávaly velitelství, nemocnice i různé úřady a také množství starších, popřípadě v boji již neschopných . V březnu 1919 se i zbylí vojáci dočkali vytoženého odjezdu do vlasti.

Rok 1916 sedící vpravo je Matěj Chalouš

Chalouš detail rok 1916

Ministerstvo národní obrany, Kancelář československých legií.
Evidenční úřad.
Číslo 68134

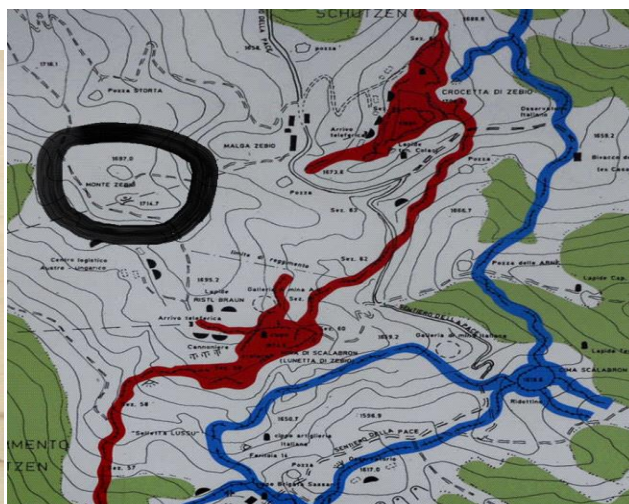
Potvrzení,

že (jméno a příjmení) **Matěj CHALOUŠ,**
vojenská hodnost a poslední voj. třída: **střelec 35.čs.střel.pluku Italských legií**
narozený dne **29/4 1875** v **Břežanech** okres **Strakonice** země **Čechy**
přičleněn do **Suchbátelu** okres **Gmüchov** země **Čechy**
Jest ve smyslu § 2 zákona ze dne 24. července 1919, č. 452 Sb. z. a n., a článku 5. vkladního nařízení ze dne 4. března 1920, č. 151 Sb. z. a n.,

legionářem.

dne	třicátéhooprvního
měsíce	srpna
roku	tisícděvítset
	osmnáct
dne	dvacátého
měsíce	března
roku	tisícděvítset
	devatenáct

Jest dosud ve vojenské činnosti.
Jeho služba legionářská počíná se na dne **31. března tisícděvítsetdevatenáct**
takže celkem obnáší **D V Á** roků ******** měsíců

Rakousko-uherská a italská postavení na Monte Zebio

Hora Monte Zebio, vzdálená šest kilometrů severně od Asiaga, byla od léta 1916 ústředním pilířem rakousko-uherské obranné linie mezi Monte Ortigara na severu a bývalou italskou pevností Interrotto nad Asiagem na jihu. --- Italští ženisté XXII. sboru (*generál Negri Lampara*) vyhloubili podkopovou štolu pod rakousko-uherská postavení, naplnili ji výbušninami, k jejichž výbuchu mělo dojít v den útoku. Bohužel k němu došlo o dva dny dříve (*jako důvod je italskou stranou uváděna letní bouřka*), přičemž největší ztráty (*40 důstojníků a 120 mužů*) utrpěli vojáci italské brigády Catania. Rakušané vzápětí nabídlí příměří, aby umožnili záchranu zraněných nepřátel...

Jméno: Matěj

Příjmení: CHALUŠ (CHALUS)

Datum narození: 29.4.1875 (16.3.1875)

Obec narození: Břežany

Okres narození: Strakonice

Domovská obec: Suchdol

Domovský okres: Praha - Smíchov

Vzdělání: ob.

Zaměstnání: dělník

Vyznání: řím.kat.

Prezenční služba u rakousko-uherského útvaru: 11.p.pl.

Rakousko-uherský útvar v době zajetí: 11.p.pl.

Datum zajetí: 22.7.1916

Místo zajetí: Monte Zebbio

Hodnost v době zajetí: vojín

Místo podání přihlášky do legií: Sulmona

Datum zařazení do legií: 21.9.1918

Jednotka v době zařazení: 35.p.pl. (LI)

Hodnost v době zařazení: vojín

Konec v legiích: 12.6.1920 (DM)

Poslední útvar v legiích: 35.p.pl.

Poslední hodnost v legiích: vojín

Zdroj informací:

legionářský poslužný spis
osobní karta legionáře